

"Nali naljaks, aga kahjuks on asi naljast kaugel."

ETTEVÕTJA
JOHAN LÕUK

LK 5

Saarte Hääl

Teisipäev, 23. juuli 2024 • Nr 85 (5907) • Hind 1,60 €

Aastaid oodatud eterniidi andmise võimalus sai otsa mõne tunniga

Kokku võeti eile mõne tunniga Sikassaare ja Kapral Saaremaa elanikelt vastu 302 tonni ohtlikke eterniidijäätmeid.

Tõnu Veldre

tonu.veldre@saartehaal.ee

Eile hommikul ulatus autode järjekord Sikassaare teel lihakombinaadi kaalumajani. Järelkärudega sõidukid ootasid võimalust eterniidijäätmeid tasuta ära anda. Poolekilomeetrine järjekord lookles ka Ida-Saaremaal Kapra vanametalli kokkuostupunkti. Sinna tuli inimesi isegi Kuressaarest.

Enne kella kümnet ootas Sikassaare vanametalli kokkuostu värava taga oma korda 80 sõidukit. Nende seas ka järelkäruga traktor ja paar raskeveokit. Järjekorra eesotsas seisjad olid ootama asunud kella seitsmest hommikul. Viimased saabujad olid veel optimistlikud, kuid oli ka loobujaid.

Tegelikult lõpetati jäätmete tasuta vastuvõtt limiidi täitudes juba kella kahe ajal päeval.

Pea tonn tonn igalt kliendilt

Inimestega rääkides selgus, et ootejärjekorras oli ka neid, kes tegelikult soovisid sõita oma aiamaale, kuid eeldades, et ees on liiklusõnnetus, ootasid kannatlikult edasipääsemist.

Paaritunnise seismise järel leidis neidki, kes ihuhädade kergendamiseks metsa vahele silkasid.

Sikassaares laadimist juhtinud **Tauno Ligi** (pildil) kinnitas enne kella kolme Saarte Hääle, et nemad teenindasid avamishetkest kella 8st 175 klienti, kellelt võeti eterniiti vastu kogukaalus 167,8 tonni. "Nüüd on järjekorras veel kümme autot, kes soovivad koorma ära anda tasuta, teist sama palju pöördus tagasi," lisas ta.

Kõige kauem oodati 4 ja pool tundi. Tauno Ligi sõnul töid esimesed inimesed oma sõiduki juba laupäeval värava taha.

"Kuu aega, 22. augustini on meil kampaaniahind 150 eurot tonn. Inimesed saavad soodsamalt eterniiti ära anda," julgustas ta inimesi eterniidijäätmeid tooma.

Kapra vanametallis jõuti tekkinud järjekord ära teenindada. Kokku võeti seal vastu 134,2 tonni eterniiti. Mingit koguste jagamist linna ja maa vahel ei toimunud, kõik käis jooksvas järjekorras.

Kuu aja jooksul saab Kapral eterniiti ära anda samuti soodushinnaga 150 eurot tonn tavalise 203 eurose hinnaga asemel.

Muidu satub metsa alla...

Guido Õunpuu jõudis järjekorda kolmveerand kaheksa ajal ja kaks tundi hiljem oli tal veel 50 meetrit minna.

"Olen eterniidi ära andmist juba mitu aastat oodanud. Täna oli töölt vaba päev, saan seista, mine tea, millal järgmine võimalus tuleb," rääkis Õunpuu, kelle arvates peaks selliseid võimalusi inimestele pakkuma iga

kolme kuu tagant nädal aega. "Vanu maju lõhutakse uduumbe," rõhutas ta.

Traktoriga järjekorras oodanud noormees Vättalt arvas, et tema koorem on 60 ruutu. Kui palju see kaaluliselt teeb, ta öelda ei osanud. "Mitu aastat pole vastu võetud, nüüd loodan, et maht enne täis ei saa. Kui siiski nii juhtub, on kaks varianti, kas viin koju tagasi ja ootan järgmist aastat või lähen annan raha eest ära," arutles ta.

Tema teada maksis paar aastat tagasi eterniidi tonn 250 eurot, kuid praegu peal olev koorem on tunduvalt rohkem.

"Pidin hommikul vara tulema, aga jäin magama," tunnistas kuressaarlane **Taavi Alliku**. Mees avaldas lootust, et järjekord läheb ruttu. Kui ei, eks ta siis ootab, mis muud üle jääb. Eterniidoorma koostas ta paranduseks saadud maja juures paarkümmend aastat seisnud hunnikust. Temagi leidis, et selliseid kampaaniaid peaks kogu aeg tege-

ma, muidu viiakse eterniit metsa alla. Järjekorra lõppu asunud **Ahti Aagver** Mustjalast ei osanud veel öelda, mis ta teeb, kui ootamine liiga tüütuks osutub. "Eks ma mõtle, mida ma teen. Viin koju tagasi, aga võin sulle ka kongi tõsta," lubas ta lahkelt. Lõpptulemusena sõitis ta siiski minema.

Loe edasi lk 2 >

GALERII
www.saartehaal.ee

Oma koorma kohta arvas Guido Õunpuu, et see võib olla väikese ületonnažiga, umbes 700 kilo, sest eterniit on ju raske.

KARL JAKOB TOPLAAN

PROTSENDIKAD

**KOLMAPÄEVAST
PÜHAPÄEVANI**

-30%

**KOGU
TAVAHINNAGA
KAUP**
15€ ostu puhul

Pakkumine kehtib ainult K-rauta kauplustes kliendikaardiga. Ei kehti e-poes. Ei kehti roheliste hinnasiltidega toodetele.

K-RAUTA

Läinud nädalal oli teedel palju joodikuid ja loomi

Möödunud nädal oli Saaremaal üritusterohke ja see tõi saarele palju külalisi, mistõttu kasvas ka liiklustihedus teedel.

Liiklusohutuse tagamiseks korraldas politsei maakonnas mitmeid reide, kus kohalikele politseiametnikele olid abiks ka kolleegid teistest politseijaoskondadest. "Tulemused ei ole kahjuks rõõmustavad, sest meie teedelt tuli kõrvalda kokku 16 alkoholi tarvitanud sõidukijuhti," rääkis politseijaoskonna juht **Rainer Antsaar**. Lisaks tuvastati reidide käigus viis inimest narkoainetega.

Nädala kokkuvõttes tõi Antsaar välja, et kokku tegeles politsei 191 erineva juhtumi ja süüteo lahendamisega, millest suur osa oli seotud liiklusreeglite rikumisega. Arestikambrisse toimetati kuus meest, neist kolm kainenema.

Alustati üheksa kriminaalmenetlust, millest kaks on seotud kehalise väärkohtlemisega, üks mootorsõiduki juhtimisega joobnuna ning ülejäänud on seotud erinevate vara vastu suunatud kuritegudega.

Liiklusõnnetustest teavitati politseid 15 korral. "Põhiline õnnetuse põhjus oli ootamatult teele jooksnud metsloom," märkis Antsaar. Inimesed neis kokkupõrgetes viga ei saanud. Küll aga sai kergemaid tervisekahjustusi kolm mootorratturit.

Uudistetoimetuse

Tagaranna kordoni kõrval plaanitakse elamuarendust

Saaremaa vallale on esitatud detailplaneeringu algatamise taotlus, mille kohaselt moodustatakse Tagaranna külas vana piirivalvekordoni naabruses Ninasoo kinnistul üheksa elamukrunti.

Lisaks soovib planeeringu algataja Vilde Maja OÜ moodustada veel kaheksa eraldi maatulundusmaa sihtotstarbega kinnistut, ühele kinnistule aga kavandatakse ärihoone rajamine.

Uudistetoimetuse

KL Kuressaare malevkond saab oma teenetemärgi

Kaitseliit asutab Saaremaa maleva Kuressaare malevkonna teenetemärgi, millel soovib kasutada Kuressaare linna vappi.

Linna vapi kasutamise kohta teenetemärgil soovib kaitseliidu Saaremaa malev kooskõlastust Saaremaa vallalt.

Teenetemärgi koostas Saaremaa maleva Kuressaare malevkonna teenetemärgi komisjon ja märgi on heaks kiitnud kaitseliidu sümboolikakomisjon. Sümboolikat kavandades on lähtutud Kuressaare malevkonna ja Kuressaare linna sidususest kaitseliidu sümboolikaga.

Uudistetoimetuse

ÕNNEASI: Mida ikka teha ühel ilusal juulikuisel esmaspäevahommikul? Näiteks võib seista mitu tundi prügilasse viival teel järjekorras, et mitusada kilo eterniiti tasuta ära anda. Või siis mitte anda.

2X KARL JAKOB TOPLAAN

Aastaid oodatud eterniidi andmise võimalus sai otsa mõne tunniga

< Algus lk 1

"See on ilusaim näide valla juhmusest, natuke läbi mõtlemata asi, näide sellest, kuidas inimese aeg tuksi panna," kurjustas Mustjala mees **Mati Kirs**.

Jaan Majorov Salmelt ütles, et on juba üle kahe tunni ootanud, aga pagana palju on veel minna: "Tulin oma meelest küllalt vara, seitsmest, aga oleks vist pidanud eile õhtul seitsmest tulema."

Tema eterniit tuli maja katuse mahavõtmisel, aga kolm hoonet ootaks veel katuse vahetamist.

"Raha eest saab ka ära anda, aga eelmine kord maksin prügimäele 120 eurot, mis on pensionäridele arvestatav raha," teadis ta.

Ainukese naisena oma jär-

jekorda ootanud **Riina Oot-sing** tuli koos pojaga kahe autoga. "7.15 olime siin, nüüd oleme paar tundi ootanud," rääkis Riina. Koormas oleva vana katuse võtsid nad maha kolm aastat tagasi. Kokku võis neil olla umbes tonni jagu jäätmeid.

"Reedel helistasin ja öeldi, et 26. juulil enam vastu ei võeta, ära saab anda vaid täna 8-17. Mul on vana maja katus, neljakandiline sile eterniit. Teine koorem on mul kodus, aga selle toomine vist ei tule kõne alla," hindas **Kalmer Välja** oma olukorda. "Prügimäele küll ei jaks viia. Ehitusjäätmete eest maksin 450 eurot. See on liig," leidis Kalmer.

Järjekorras ootanud **Ros-tislav** otsustas mingil hetkel siiski loobuda ja sõitis jäätmejaama. Hiljem talle helistades

Eterniiti võeti kuu asemel vastu mõned tunnid

Kairi Niit lohus, et need, kellel ei õnnestunud eterniiti kampaania käigus tasuta üle anda, saavad seda soovi korral teha Sikassaare ja Kapra vanametallis kuni 22. augustini soodushinnaga 150 eurot tonn (tavahind 203,33 eurot tonn).

Lisaks võtavad eterniiti vastu Kudjape jäätmejaam ja Maasi jäätmejaam hinnaga 146 eurot tonn.

Küsimusele, miks ei kehtestatud kaalulimiiti ühe isiku poolt ära antavale eterniidikogusele, vastas Niit: "Projekti eesmärk oli vältida

asbesti sisaldavate jäätmete sattumist loodusesse ning piirangute kehtestamist ei olnud vallavalitsuse taotluse esitamisel kavas, kuna taotlus sai esitatud kogusele 500 tonni."

Niit tõdes, et kahjuks rahastas SA KIK projekti vaid 50% ulatuses võrreldes algselt plaanitud mahuga seoses toetuse taotluste suure mahuga. Vallavalitsus suurendas omalt poolt projekti omaosalusmäära, mistõttu vastuvõetav kogus oli 250 tonni asemel suurem – 302 tonni.

Tõnu Veldre

selgus, et seal järjekorda ei olnud ja 300kilogrammise koorma eest küsiti 43 eurot.

"Ei oska öelda, mida ma tunnen. Seadusekuuleka kodanikuna käitusin nii nagu õigeks pidasin," vastas ta küsimusele, kas ta on asjade käigus pettunud.

"Nagu kampaania korras välja kuulutati, oli vastuvõtt planeeritud elava järjekorra alusel kuni mahu täitumiseni või kuni 22. augustini," ütles valla keskkonnanõukogu juhataja **Kairi Niit**.

Kapra ja Sikassaare jäätmejaama operaatoritega sõl-

mitud lepingus nähti ette koguni võimalus, et 302 tonni ei täitugi. See näitab, et vallavalitsusel puudus igasugune eelnev analüüs, et veidigi aimata eterniidikoguseid, mis Saaremaa elanikel kodudes äraandmist ootas.

Tõnu Veldre

RMK plaanib Laugu metsavahimaja uuenduskuuri

Riigimetsa majandamise keskus (RMK) tahab rekonstrueerida Laugu metsavahimaja ja sinna juurde kuluvat sauna.

RMK Saaremaa külastusala juht **Üllar Soonik** ütles, et Peederga külas asuv Laugu metsavahimaja on Eestis üks kahest avalikku kasutusse jäänud metsavahimajadest, kõik ülejäänud kuuluvad juba pikemat aega eraomanikele. Hoone ehitati teadaolevalt 1856. aastal ja seda on laiendatud vähemalt kolm korda. Hoones pakub RMK majutust, seal saab korraldada loodusõppega seotud üritusi. Metsavahimaja uuendamiseks soovib RMK väärtustada metsade majandamise pikka traditsiooni ning kultuuripärandit.

Millal hoone uuenduskuuri pihta hakkab, ei osanud Soonik öelda. "Hakkame alles projekteerima ja selle käigus selgub ka töö ligilähedane eelarve," rääkis külastusala juht.

Ehitustööde käigus taastatakse palkhoonete konstruktsioonilised osad ning küttekolled, järgides 170 aasta taguseid ehitustraditsioone. Pea-

NAGU VANADES TALUDES IKKA, on välikäimla õues, pesta saab saunas ja tarbevett tuleb võtta õuekaevust.

RMK

hoone tõstetakse, vahetatakse katus, taastatakse laed, põrandad, ukseid ja aknad, korrustatakse vundament, asendatakse pehkinud ning puuduolevad palgid, rajatakse uued küttekolled.

Traditsiooniline Lääne-Eesti tüüpi rehielamu koosneb rehetoast, kambritest ja rehealusest. Seal on 153 ruutmeetrit sisepinda. Eelmisel sajandil lisati hoone idaosaks 4,3 m pikkune juurdeehitus. Rehealust pikendati lääne suunas 2,3 meetrit ja lisati hoone lääneotsa eraldi sissepääsuga nelja meetri

pikkune kuur. Seega muutus suhteliselt väikeste mõõtmetega rehema ja erakordselt pikaks, samas kui selle laius jäi samaks.

RMK külastuskeskus soovib Laugu metsavahimaja üürimist neile, kes hindavad ajaloolisi hooneid ega pelga maha jätta tänapäevast klantsitud eluviisi ja tunnevad end koduselt 130–150 aastaste mändide keskel. Hoone tagakambris saab kolmel narivoodil magada kuus inimest. Rehielamus on veel väike esik ja sahter.

Ain Lember

Kalda silmist kaotanud merekarule kutsuti kopter appi

Pühapäeva hommikul kell 8.20 andis murelik naine häirekeskusele teada mehest, kes oli eelmisel õhtul läinud Valmeranna sadamast paadiga merele kalale, kuid ei ole tagasi jõudnud.

"Mees andis teada, et paadil on kütus otsas ja pimeduse tõttu ei näe ta ka kaldale sõda. Naine käis küll kaldal mehele autotuledega märku andmas, kuid see tulemust ei andnud. Viimane kontakt merele läinud mehega oli kell 5.50 ajal hommikul," rääkis Kuressaare politseijaoskonna juht **Rainer Antsaar**.

Mere- ja lennupääste koordinatsioonikeskus alarmeeris PPA kopterit, Kuressaare politseijaoskonna merepäästepatrulli ning Saaremaa vabatahtliku merepääste seltsi Põide üksust.

Veidi peale kella 10 leidis kopter mehe paadi kaldal ääride kinnitatuna. Antsaare sõnul oli mees jõudnud enda jaoks võõrasse randa, kus teda märkas ka kopter. Mehega oli kõik korras.

Esmaspäeval, 15. juulil kell 18.55 informeeriti mere- ja lennupääste koordinatsioonikeskust, et Ruhnu sadama

lähistel on mootorpaat teinud põhjapuute ja vajas abi Ruhnu sadamasse pääsemisel. Pardal viibis viis inimest, kelle elule ja tervisele ohtu õnneks ei olnud. Abivajajad aitas Ruhnu sadamasse Saaremaa vabatahtliku merepääste seltsi Ruhnu üksus.

Teisipäeval, 16. juulil kella 14.30 ajal informeeris Saaremaa vabatahtliku merepääste seltsi Kungla üksus mere- ja lennupääste koordinatsioonikeskust, et Kõiguste sadama läänetoodri juures on mootoririkkega kaater, mille pardal ka kaks inimest. Inimeste elu ohus ei olnud, kuid Kungla üksuse vabatahtlikud aitasid abivajajad Kõiguste sadamasse.

Laupäeval, 20. juulil kell 7.55 anti teada, et Orissaare sadamast umbes kilomeetri kaugusel on kaatril võimalik mootoririke ja mootor ei käivitu. Kaatri pardal oli viis inimest. Õnneks anti samalt kaatril juba vähem kui 10 minuti möödudes teada, et mootor õnnetus käivitada ning mereabi ei vajata. Kaater suundus ohutult Orissaare sadamasse.

Uudistetoimetuse

Täna algavad 17. ooperipäevad

Teisipäeval, 23. juulil algavad Kuressaares 17. Saaremaa ooperipäevad. Tänavune peaesineja Kataloonia Ooper toob publiku ette ooperiklassika paremiku.

Reti Meema

reti.meema@saartehaal.ee

Saaremaa ooperipäevad toimuvad tänavu 23.–28. juulini. Kataloonia Ooperi esituses jõuavad publiku ette G. Puccini “Tosca” ja “Manon Lescaut”, G. Verdi “Trubaduur” ning suurejooneline ooperigala. Lisaks rõõmustab publikut temperamentse flamenkolavastuse “Carmen” maailma esiettekannet ning kogupereetendust “Mängime “Võluflööti””.

Kohtusime ooperipäevade staabis Arensburg Boutique Hotel & Spas Eesti Kontserdi juhi ja Saaremaa ooperipäevade peaproductsendi Keru Orroga.

Piletidefitsiit on muut

Väite peale, justkui oleks kõik ooperipäevade piletid juba välja müüdud, vastas Orro, et tegemist on vist juba müüdiga, sest tegelikult on pileteid teatud etendustele siiski veel saada. Näiteks saavad viimasele hetkele jäänud soetada veel pileti avaetendusele “Tosca” ja 24. juulil kell 17 algavale flamenkoetendusele “Carmen”.

“Siin ma julgen küll väita, et kes soovib midagi ägedat Kataloonia kultuurist ja tantsumunast kogeda, siis maailma esiettekandena toimuv “Carmen” on just selline etendus. Pühapäeval olid Saaremaa ooperipäevad selle etendusega väljas Euroopa kultuuripealinnas Tartus, kus publik oli autentsest Kataloonia tulevargist vaimustuses. Ma ei ole Vanemuise kontserdimajas kunagi veel sellist publiku reaktsiooni näinud, inimesed tõusid püsti ja lausa rõõkisid vaimustusest. Etenduses teevad kaasa ka väga kõrge tasemega Kataloonia sümfooniaorkester ja balletitrupp,” soovitas Orro.

Orro sõnul on mõned üksikud piletid saada veel neljapäevaks etendusele “Manon Lescaut”, mis on Saaremaa ooperipäevade programmis esimest korda. Mõned piletid on saada veel ka reedeks ja lõpu-galale laupäeval, aga Orro teab, et ka need on lõpuks kõik välja müüdud.

Uue asjana toob Orro välja kolmapäeval pärast teist “Carmeni” etendust algava ooperisalongi, kus saab laudade taga suupistete ja veini saatel nautida spetsiaalselt vaid selleks õhtuks kokku pandud eriprogrammi, mis põhineb ooperiaariatel.

“See sisaldab n-ö kolm muusikalist käiku ja on ideaalne eelkõige neile, kes ei soovi vaadata täispikka etendust või kes tahavad alles ooperiga tutvust

KERTU ORRO AVALIKUSTAS, et ooperipäevade pikaajaline kunstiline juht Aarne Mikk, kes tähistas aprillikuus oma 90. juubelisünnipäeva, annab enne laupäevast galakontserti oma mantli üle. Praegu jäi aga veel saladuseks, kes Miku kingadesse astub.

MAANUS MASING

teha. Ooperisalong avab ennast kell 23, seega võib päeval väikesiasta ära teha, et õhtuks taas värske olla,” lisas Orro.

Soodsad lastepiletid

Laste rõõmuks on pühapäeval kavas kogupereoper “Mängime “Võluflööti””, mille kunstiline juht on Ain Anger.

“Oleme selle päeva alati püüdnud hoida just kohalikele lastele ja proovinud hoida seal piletid soodsa hinnaga. Kuigi tükki on Saaremaal

paar aastat varem mängitud, siis kindlasti on neid, kes pole seda veel näinud ning eriliseks teeb ooperi ka see, et kaasa löövad kohalikud lapsed. Sel korral tuleme vastu laste soovile teha ka neile vaheaeg nagu päris ooperis, kus nad saaksid omavahel muljetada ja teha kohvikus väikese jäätisepausi,” tutvustas Orro peredele ja lastele mõeldud programmi.

Orro soovib kõigil tutvuda ka Kataloonia piirkonna ajalooga, sest meil eestlastena on nendega palju ühist.

“Katalaane elab Hispaanias ca 7 miljonit ja neil on väga omapärane kultuuriruum. Katalaanid taotleavad teadupärast endiselt oma iseseisvust, millele me tuliselt kaasa elame. Oleme neile väga suureks eeskujuks tänu sellele, et meie väikse riigina ennast vabaks oleme võidelnud.

Kuressaare linnas võime praegu näha nii Kataloonia kui Hispaania lippe, mis tuleb eelkõige just sellest keerulisest diplomaatilisest olukorrast,” lisas Orro.

Ilmus ooperipäevadele pühendatud margistatud postkaart

Tänavu täitub 25 aastat suvist traditsiooni, kui Saaremaal kõlab ooperimuusika ning sel puhul andis Omniva koos Eesti Kontserdiga välja Saaremaa ooperipäevadele pühendatud margistatud postkaardi ehk tervikasja.

Margistatud kaardi kujundamisel kombineeris kunstnik Jaan Saar Saaremaa ja ooperipäevade sümbolid, mis moodustavad omanäolise ja Saaremaa ooperipäevadele iseloomuliku terviku. Kunstilise lahenduse kesksel kohal on mask, mis rõhutab ooperipäevade salapära. Selleks, et saada aimu Saaremaa ooperipäevadest ja pakutavatest elamustest, on vaja seal osaleda, sest vaid nii langeb mask.

Juubelihõngulised esimese päeva templiga postkaardid on saadaval nii Kuressaare postkontoris kui ka Saaremaa ooperipäevade festivalialal Kuressaare lossihoovis. Postkaardid jõuavad müügile ka Saaremaa ja Tallinna peamistes postkontoritesse, samuti saab neid soetada Omniva e-post.

Uudistetoimetuse

KOHVISEMU

Hea kohv sinu koju

www.kohvisemu.ee

NELJAPÄEVANE LABAJALG
KURESSAARE KESKVÄLJAKUL

25. JUULI 18:00

Laulu- ja tantsuselts **KANARBIK**

VILJAPUUDE ISTIKUD
müügil

Kudjape aiandis
E-R 9-17.

Varasematel parem valik.
Info tel 514 2068.

Kõike muud ilusat
tuuakse aja jooksul juurde.

OSTAME JA RENDIME PÕLLUMAAD
PAKUME PARIMAT HINDA!

Kompakt Kinnisvara kontor
Kuressaare Kohtu 1,
tel 45 45 000

COMPACT KINNISVARA
REAL ESTATE COMPANY

SAAREMAA VALLAVALITSUS

DETAILPLANEERINGU ESKIISLAHENDUSE AVALIK VÄLJAPANEK JA AVALIK ARUTELU

Vanamõisa külas **KITI II** detailplaneering (DP) algatati Saaremaa Vallavolikogu 21.12.2023 otsusega nr 1-3/84. DP ala (ca 7,65 ha) hõlmab Peetri (71401:001:0773), Jaagu (71401:001:0774), Tooma (71401:001:0775), Villu (71401:001:0776), Aini (71401:001:0777), Kadariku (71401:001:0778) ja Päikese (71401:001:0779) katastriüksuseid.

DP eesmärk on ehitusõiguse määramine elamute ja abihoonete ehitamiseks, hoonestusalade suurendamine ja üldplaneeringukohase elamute vahekauguse vähendamine. Alal kehtib Pihla valla rannikualade üldplaneering (ÜP) ja Kiti DP. Kehtiva DP alusel on rajatud kruntidevaheline juurdepääsutee ja seatud servituudid, lahendatud on enamike kruntide tehnovõrgud ja viiele krundile seitsmest on ehitatud elamu. Osade elamute ehitamisel ei ole arvestatud ÜP kohase 100 m miinimumkauguse nõudega, mistõttu tuleb koostada uus DP. Tegemist on ÜP-d muutva DP-ga. Käesoleva DP-ga tehakse ettepanek Tooma ja Villu ning Tuule ja Peetri katastriüksuste ulatuses ÜP kohase 100 m elamute miinimumkauguse vähendamiseks. Kruntidele on lubatud ehitada kuni 3 hoonet, hoonete suurim lubatud ehitisealune pind on 400 m² ja hoonete suurim lubatud kõrgus on 8,5 m (lisaks on lubatud kuni 3 kuni 20 m² ehitisealuse pinnaga hoonet).

DP eskiislahenduse avalik väljapanek toimub ajavahemikul 6.08.–4.09.2024. DP eskiisi materjalidega on võimalik tutvuda töötaja jooksul Saaremaa vallavalitsuses (Tallinna tn 10, Kuressaare, I korruse fuajees, kontaktisik Liina Järveots, liina.jarveots@saaremaaavald.ee, +372 514 1686) ja digitaalselt <https://www.saaremaaavald.ee/detailplaneeringud#eskiisid>. Eskiisi avaliku väljapaneku jooksul on igal isikul õigus avaldada DP lahenduse kohta arvamust (kirjalikult aadressil vald@saaremaaavald.ee või Tallinna tn 10, 93819 Kuressaare). DP eskiisi avaliku väljapaneku tulemuste avalik arutelu toimub 11.09.2024 kell 16.00 Saaremaa vallavalitsuses aadressil Tallinna tn 10, Kuressaare (ruum 215). Avalikul arutelul arutatakse avaliku väljapaneku kestel esitatud kirjalikke arvamusi ja vallapoolseid seisukohti nende kohta.

METSATÖLL

KARL-ERIK TAUJAR BAND

VAENT ESITLUB:

MUHU SUVEKONTSERT
27. JUULI, 19:00
MUHU LAULULAVA
HELLAMAA

TS Laevad seilab suurepärase kasumi lainel

Eesti suursaarte vahel parvlaevaliiklust korraldav TS Laevad OÜ teenib kopsakat puhaskasumit, teatas Delfi.

TS Laevad OÜ 2023. aasta müügitulu oli 36,6 miljonit eurot (2022. aastal 34,7 mln), millest piletitulu moodustas 14,7 mln eurot, ühistransporditoetus 20,6 mln ning muud tulud 1,3 mln eurot.

Võrreldes 2022. aastaga suurenes müügitulu 1,9 mln eurot ehk 5%. Üleveoteenus tulu kokku (piletitulu + ühistransporditoetus) oli 2023. aastal 35,3 mln eurot (2022. aastal 33,6 mln eurot), tõustes aastaga 1,7 mln eurot.

Piletitulu suurenes 0,5 mln eurot, korreleerudes reisirajate ja sõidukite arvu kasvuga. Kuna riik teenuse tellijana maksab ettevõttele ühistransporditoetust veoteenus tasu ja laekunud piletitu-

lu vahena, siis ühistransporditoetuse summa 2023. aastal suurenes 1,2 mln eurot (20,6 mln eurot vs. 19,4 mln eurot 2022).

Ettevõtte põhitegevusega seotud kulud olid 2023. aastal kokku 26,9 mln eurot (2022. aastal 25,8 mln eurot), millest tööjõukulu moodustas 8,2 mln eurot, kütuse- ja elektrikulu 6,2 mln eurot, põhivarade kulum 5,6 mln eurot ning Saarte Liinid ASile tasutud baassadama- ja reisijatastu 3,2 mln eurot.

TS Laevad OÜ 2023. aasta puhaskasum oli 7,8 mln eurot (2022. aastal 8,2 mln eurot).

Ettevõttes töötab 159 inimest, kelle keskmine brutopalk on 3680 eurot.

Uudistetoimetis

Loe ka Johan Lõugu arvamustlugu lk 5.

Tugeva pühapäevase sõiduga tõusis Ott Tänak Läti MM-ralli üldarvestuses kolmandale kohale. TIMO ANIS

Ott Tänak tõusis viimase katsega Läti MM-rallil poodiumile

Läti MM-ralli arvestuses tegi puhta vuugi Ott Tänak, kes võitis punktikatse ning pühapäevase võistluse kokkuvõttes. Tänak võitis pühapäevast maksimaalselt 12 punkti ning tõusis üldarvestuses kolmandale kohale.

“Tegin katsel pirueti, väga rasked tingimused olid. Aga Martinši osas: imeline töö temalt! Jah, need on tema koduteed, mida ta ka teab, aga keegi ei saa võtta temalt ära ta sõiduuskust. Seda sõltumata tulemusest. Jah, poodium olnuks mõistagi ägedam, aga see ainult on motivatsiooniks tema jaoks. Ta tõesti surus meid kõvasti ja

kõik Lätis peaksid tema üle uhkust tundma,” ütles Tänak punktikatse lõpus.

Punktikatsel jäid Tänakust maha Ogier 0,2 sekundiga ning Neuville 0,8 sekundiga.

Tugeva pühapäevase sõiduga tõusis Ott Tänak Läti MM-ralli üldarvestuses kolmandale kohale.

Järgmisena toimub Soome ralli 1.–4. augustini.

MM-sarja üldseis: 1. Thierry Neuville 145; 2. Ott Tänak 137; 3. Elfyn Evans 132; 4. Sebastien Ogier 117; 5. Adrien Fourmaux 101; 6. Kalle Rovanperä 86; 7. Takamoto Katsuta 65.

Regina Malk

Antsla rahvasprindilt saarlastele mitu poodiumikohta

20. juulil toimus Antsla rahvasprint. Rada oli takistus täis ning saarlastele sportlaste saavutasid mitu poodiumikohta.

Naiste arvestuses saavutasid saarlased kaks kõrgeimat kohta. Maria Trave Thule Motorsportist (Honda Civic) saavutas esikoha ning Triinu Tammel Thule Motorsportist (Ford Fiesta) võitis hõbeda.

Noorte J16 arvestuses võitis esikoha Romet Reimal Thule Motorsportist (Citroen S2). Juhan Reimalile jäi

21. koht. 2WD-VE arvestuses võitis teise koha Magnus Lepp Thule Motorsportist (Honda Civic). 4WD arvestuses tuli kolmandale kohale Kaino Traumann (Toyota Yaris).

Nüüd on asfaldivõistlustega väike paus, vahelduseks tuleb 17. augustil selle aasta esimene ja ainus kruusaprint Rihtla RT Saaremaa 1+1 Rahvasprindil, teatas Thule Motorsport sotsiaalmeediapostituses.

Regina Malk

Kipri mänguasjamuuseum tähistab Playmobili juubelit

Otse mere ääres, Tagarannas Kipri talu õuel üllatab külastajaid eriline väike rootsipunane valgete aknaraamide ja valge uksega maja – sisenedes avaneb siin ootamatult võrratu mänguasjamaailm – playmobiliide väljapanek.

Adam Tamjärv
uudis@saartehaal.ee

Rodolphe Laffranque, Playmobili maja rajaja ja direktor, argielus prantsuse jurist ja tõlkija, kuidas sündis idee teha Playmobili maja siia maailma lõppu maalilisse mereranda?

“Playmobiliid on saatnud mind pool sajandit, olen nendega üles kasvanud. Lapsepõlves olid Playmobiliid minu lemmikmänguasjad, võib öelda, et elasin kaua Playmobili fantaasiamailmas ja õppisin seevii- si palju, ka arhitektuurist, kultuurist ja ajaloost.

Kahjuks mitmed neist mu lapsepõlve playmobiliidest pole tänaseni säilinud. Seda enam tekkis soov siis, kui lapsed tulid, ka neile tutvustada Playmobile ja hakkasin koos abikaasaga oma poegadele Playmobile kinkima,” räägib **Rodolphe Laffranque**.

Lapsed võtsid mänguasjad kohe omaks. Prantsusmaal elades täitus nendega kogu tuba ja Eestisse tagasi kolides tuli neile eraldi koht leida, kahju oleks olnud neid lihtsalt kuhugi kastidesse seisma jätta, sest tore on seda mängurõõmu teistega jagada.

Muuseum olulisse kohta

Kuivõrd Tagaranna on perele väga lähedane, siis polnud kahtlustki, kuhu muuseum rajada. Vanem poeg Oscar Helmut kavandas maja, harjutades seeläbi kätt arhitektuuri vallas. Spetsiaalne OÜ ehitas hoone valmis.

Õigusteadlane, riigikohtunik ja Tagaranna kirjanduspäeva korraldaja Julia Laffranque, kes töötas mõnda aega ka Saksamaal Trieris Euroopa õigusakadeemia asedirektorina, kirjutas saksakeelse kirja Playmobili juhtkonnale, paludes luba firmamärki kasutada Tagarannas maja avamisel.

Nii Rodolphe kui ka Julia on Saksamaal juurat õppinud, seal said nad ka tuttavaks, kaitseid magistrikaadi ning saksa mänguasjajari on juba seetõttu neile südamelähedane. Mõne aja pärast sai Julia telefonikõne kelleltki Ivolt, esmalt arvas Julia, et tema eesti kolleeg Ivo teeb nalja ja vestleb saksa keeles.

Kuid siis selgus, et selle Ivo eesti keel veel nii hästi välja ei tule, mistõttu ta vabandas, et eelistab saksa keelt. Tegemist oli Tallinnas elava sakslase Ivo Buchmanniga, kes oli Playmobili Balti regiooni mäenedžer ja sai juhtkonnalt ülesandeks perekond Laffranque'iga ühendust võtta.

Härra Buchmann kinnitas, et Playmobili on ülima heameelega nõus omanimelise

▲ **LAFFRANQUE'IDE KOLLEKTSIOONIS** on ka haruldasi, päris esimesi Playmobile aastast 1974, osa neist kinkis Trieris naabrinaine, ülejäänud on soetatud vanakraamiturult, kus käimine on kollektsionääride kirg.

► **PLAYMOBILI FÄNNID:** Kaksikud Oscar Helmut ja Tobias Louis ning isa Rodolphe, süles Léo Lennart.

2XADAM TAMJÄRV

maja avamisega Eestis. Lisaks oli Ivol üle anda kingitused – mitmed olulised eksponaadid.

Nii saigi, nagu juristidest omanikele kohane, täiesti legitiimselt alguse perehobist võrsunud Playmobili maja Tagarannas, ainus omalaadne Eestis ja ilmselt ka kogu Baltikumis ja Põhjamaades, kus pigem on tuntud Lego mänguasjad.

Pool sajandit mängurõõmu

Eriti õnnelik on muidugi Laffranque'ide noorem poeg Léo Lennart, sest mitte igal pesamunal pole oma mänguasjamuuseumi. Ivo Buchmann on Tagaranda ja Kipri talu külaskäinud päris mitmel korral. Iga visiit on leidnud aset mänguasju täislaetud autoga, mis saab Laffranque'ide keskmise poja Tobias Louis Laffranque'i abiga, kes ka ekspositsioone riiulitele panna aitab, kiiresti tüh- jaks. Ivo Buchmann tõi randa ka muljetavaldava mereröövli – Playmobili üle-elusuurse nuku.

Saksa firma Geobra Brandstätter Playmobili tähistab tänavu, 2024. aastal oma 50. sünnipäeva.

Playmobili on saksa mänguasjajari, mis sai alguse 1974. aastal, kui leiutaja Hans Beck (1929–2009) hakkas ettevõtte Geobra Brandstätter juhi tellimusel minimaalsest kogusest plastmassist maksimaalse mänguväärtusega lelusid konstrueerima.

Playmobiliide maja Kipri talus avati Tagaranna IV kirjanduspäeval, 9. juulil 2022 ja on lahti kõigile huvilistele külastamiseks kokkuleppel. Igal aastal juuli teisel laupäeval on siin maja juures erilisel vilgas tegevus – siis toimub Tagaranna kirjanduspäev ja muidugi on lastele avatud mänguasjamaja.

Muuseumi külastas ka kirjanik Tiia Toomet, kes on tuntud kui lastekirjanik ja Tartu mänguasjamuuseumi looja ning omaaegne direktor.

Tiia Toomet hindas Kipri muuseumi kõrgelt, samuti tun-

dis ta hästi playmobili, tema ja kirjanik Jaan Kaplinski pojad olid lapsepõlves välismaalt saanud mõned Playmobili nukud/kujud – rüütlid ja mängisid nendega meelsasti. Kahjuks ei olnud siis võimalik Playmobile Eestist osta ja nii pidid poisid endale rüütlilossid ise meisterdama. Tagarannas on aga kõik lossid, majad ja palju muud olemas.

Laffranque'ide erakogus on üle tuhande figuuri koos aksesuaaridega, lisaks linnused, majad, autod, paadid, mootorrattad, jalgrattad, ka lennuk ja politseikopter ning kõisraudtee.

Playmobili maja annab lastele mitte ainult võimaluse imetleda eksponaate, vaid ka mängida ülemisel poolkorusel olevate Playmobil-mänguasjadega ja lasta fantaasial lennata. Üleval on ka pehme mänguasjade kollektsioon. Väikelastele on samuti mõeldud, nemad saavad mängida eakohaste Playmobili 1 2 3 leludega.

JUHTKIRI

Eterniidiralli

Üle mitme aasta korraldas Saaremaa vald taas eterniidijäätmete tasuta vastuvõtu, mis eelnevatel kordadel väga head vastukaja sai. On ju kunagi nii levinud katusekattematerjali jääke kogunenud paljudes majapidamistes, nende viimine jäätmejaama aga kaunis kulukas.

Seepärast pole väga üllatav, et esimesed kliendid sättisid end koormaga Sikassaare jäätmejaama värava taha juba varavalges, enam kui tund enne jaama avamist. Aga et järjekord üsna ruttu suisa mitme kilomeetri pikkuseks venis, oli ilmselt üllatuseks kõigile. Tähelepanuväärne on inimeste kannatlikkus, kes enam kui neljatunniseks veninud ooteaega enam-vähem rahulikult suutsid taluda. Parvlaevajärjekorrrast oleks selle aja peale juba mitmed ahastavad rindereportaažid erinevatesse kanalitesse jõudnud.

Kahetsusväärne on aktsiooni puhul muidugi jäätmete kesisevõitu kogus, mis kampaniaks suudeti riigi ja valla poolt rahaliselt katta. Ilmselgelt suurem vajadus oli ju eelnevalt teada. Nüüd juhtus, et neljanädalaseks plaanitud kampania lõppes kõigest kuue tunniga. Kui numbraid vaadata, siis keskehtlābi toodi ühe kliendi kohta pisut alla tonni eterniiti. Võibolla olnuks mõistlik seada igale kliendile mingi koguseline piirang, see jätnuks ehk võimaluse ka neile, kes kampaniast alles viimasel hetkel teada said.

VASTUKAJA

“Kas kõrged hinnad panevad Saaremaa turismile põntsu?”

Saarte Hāāl, 18. juuli

Vladimir Zabellevitš:

Eks kõrgetel hindadel ole kindlasti põhjus, kuid mõelda, et Saaremaa on nii eriline koht, et võib hinnad kosmosesse tõsta – see enam ei “lenda”! Hinnad on nii jõhkral kolossaalsed, et ma ei imesta, miks Kuressaares pole enam seda vai- bi, rahvamasse kohvikutes istumas jne. Öhtu- ja ööelu ei ole selles linnas samuti enam – kas ei taheta või ei osata?!

Renoveeritud turg on nii mannetu, et lausa piinlik – üksikud memmed-taadid müüvad seal endiselt asju, mida müüsid ka 20 aastat tagasi. Ei ole turgu kui sellist kohaliku ja värske tooraine- ga, mõnusa meluga. Seda pole!

Spaade hinnad küündivad ulmemaailma ja linn ise on välja surnud – seda ka suvekuudel. Need on märgid sellest, et midagi on kuskil väga lappama läinud.

Jah, eks algse panuse andis sellele paari aasta tagune olukord, aga kus on tahe sellest toibuda? Suvel olgu linn sõidukitele kinni, pange see koht elama! Kuidas aitab mootorsõidukite voog kaasa kesklinnas toimuvale? Kesklinnas võiks ikka olla erinev meelelahutus, kontserdid, ava- tud turu päevad, teemaüritused jne. Kui saaks südalinna suveks puhtalt jalakāijate jaoks jätta, oleks sel palju eeliseid. Kaupa võiks transportida varajastel hommikutundidel sinna, kuhu vaja ja usun, et need, kes talvel peavad ikka autoga otse töökoha treppi sõitma, elavad selle perioodi üle ja liigutavad end veidi muul moel.

Kuressaare linn on nii pisi- ke, et kui kolm kuud keset linna autod ei sõida, ei juhtu mitte midagi. Ja kesklinna “sillutis” ke- staks ka kauem!

Riik jääb praamimajandusega muidugi tege- ma seda, mida ta ka niisama hästi oskab, eriti, kui keegi ei ütle ka midagi. Kurb!

Miks saarlased ei näe TS Laevade hiigel- kasumist sentigi?

“Pikema selgituse- ta on selge, et konkurentsivõimes kaotab Saare maakond teiste- ga võrreldes kindlasti ja iga praamipileti- hinna tõusuga olukord ainult süveneb,” kirjutab spaahotelle ja restorane omava Johan GTJ juhatuse liige Johan Lõuk.

Saarte Hāāl kirjutas 18. juulil olu- korrast Saaremaa turismis. Ette- võtja Andres Tiik oma arvamus- loos kritiseeris praamiülesõidu hinna ja käsitles seda põhiargu- mendina, mis teeb Saaremaal puhkamise kalliks.

Saaremaa vallavolikogu esi- mees Jaanus Tamkivi aga ütles tu- rismiteemalises uudises, et Saare- maal on majutusasutuste hinnad kallid. Andres Tiigiga olen laias pildis nõus, aga Jaanus Tamkivi- le oponeerin.

Vāide, et Saaremaa majutus- asutustes on hinnad liiga kallid, näitab asjatundmatust. Kus on ka- sumid? Kuidas on teiste analoog- sete majutusasutuste kāibed ja täi- tuvused konkureerivates sihtkoh- tades Mandri-Eestis märgatavalt kõrgemad?

Olukorda analüüsid- es joonis- tub muster, mille lūkkaks ümber ainult tõdemus, et kõik Mand- ri-Eesti ettevõtted oskavad asja paremini teha kui kõik Saaremaa ettevõtted.

Selline järeldus kuuluks aga absurdi valdkonda. Pigem näita- vad faktid tugevaid puudujāake regionaalpoliitikas.

Praamipileti- te pideva hinna- tõusu taustal hāirib minu kui 30 protsendile Saaremaa külalis- test öömaja pakkuva turismiet- tevõtja õiglustunnet asjaolu, et TS Laevad oma hiigelkasumi kõr- val ei panusta Saaremaa kui sihtkoha turundu- se. See läheb vastuol- lu igasuguse ettevõt- lusloogikaga, kuna TS Laevade pakuta- va teenuse lahuta- matu osa on Saare- maa kui terviklik rei- sisihtkoht.

Samas sihtkohas vāär- tuse loomise ja selle turunda- mise eest vastutavad ainult saar- lased ise. Umbes nagu loomaaia- s, kus piletiraha pannakse vāravas tasku ja siis iga loom peab ennast ise turundama ja oma heaolu pā- rast muretsema. Nali naljaks, aga kahjuks on asi naljast kaugel.

Rõõvelliik turumonopol

Puugina ripub TS Laevad Saare maakonna, saarte elanike ja et- tevõtete igapäevatöö küljes ja tee- nib hiigelkasumeid, millest Saa- remaale ei tule midagi. Kuidas saab üks ettevõte toimida nii, et lõviosa teenuse reklaami ja tu- runduse peale ei kuluta ise senti- gi, samal ajal aga teenib 35 miljo- ni euro suuruse müügitulu juures 8,2 miljonit puhaskasumit, puhas- kasumimarginaaliks 24%? Vōrd- luseks: Tallinki kasumimarginaal on 1,8% müügitulust...

See on võimalik ainult rōōvel- liku turumonopoli toel, mida pa- radoksaalsel kombel tuldi 9 aas- tat tagasi likvideerima.

Tekib küsimus, kas sellist tu- lemust me tahtsime ja kuidas selline lahendus on täna aksepteeritav?

Kahjuks on reali- seerumas Vjatšeslav Leedo ettekuulutus, et praamimonopo- li poliitiliselt moti- veeritud likvideeri- misega māngitakse lihtsalt kaardid ringi ja tõmmatakse saarlaste- le veelgi rohkem kott pāhe.

Kiire lahendus karjuva ebaōigluse leevendamiseks oleks TS Lae- vade eetiline otsus panustada Saa- remaa turundusse kas vōi tagasi- hoidlik osa puhaskasumist. See annaks võimaluse konkurents- lõhet vāhendada.

Kui piletihindu langetada pole võimalik, siis tõstame Saaremaa konkurentsivōimet teiste meeto- ditega erinevate ürituste ja aja- kohase turunduse abil. Tegemist oleks “kōik vōidavad” olukorra- ga, kuna kindlasti tuleks vāhe- malt osa sellest tagasi TS Laeva- de piletituluses.

Vald võtku midagi ette!

Ettepanek vallale on kirjeldatud ebaōigluse leevendamiseks mida- gi ette võtta – seda juhul, kui te ta- hate, et ka 20 aasta pārast oleks teil mõned makse maksvad ja Saare-

maal investeringuid tegevad tu- rismiettevõtjad.

Saan aru, et turism ei ole küll täna väga populaarne sektor, aga ei tasu alahinnata turismiettevō- tete panust Saaremaa majandus- se ja heaollu laiemalt.

Hetkeolukorras maksavad Saaremaa turismiettevōtted kin- ni osa TS Laevade hiigelkasu- mist ja seda oma olematute ka- sumimarginaalide arvelt. Prae- gu näeb Saaremaa vald turismi- maksust ehk üleveotasust vaid ümmargust nulli.

Kiire lahendus karjuva ebaōigluse leevendamiseks oleks TS Laevade eetiline otsus panus- tada Saaremaa turundusse kas vōi tagasihoidlik osa puhaskasumist.

Kuidas saab see aksepteeritav olla olukorras, kus ka valla enda vahendid erinevate ürituste toe- tamisel ja Saaremaa turundami- sel on āärmiselt piiratud?

Selge on see, et kui inime- sed hāāletavad jalgadega, siis ei jää ka kohalikul kapitalil muud üle, rāākimata vālisinvesteeringu- test.

REPLIIK

Vananimene – alati abitu, alati ohver?

“Tuttavaga tuli – USA presi- dendi Joe Bideni puterdamis- tega seoses – juttu vanadu- sest. Tōsi, et ühiskonna suhtumine on tegelikult õudne: vanainimesi stereotü- piseeritakse ja taandatakse tahtetuteks lamedaj ja ühe- taolise iseloomuga hoolekan- deühikuteks, keda peaks olema lihtne lūkata ja tõmma- ta,” leiab kirjanik Katrin Pauts.

Kuigi teovōimeline täiskasvanu ise jon- nakalt tahab teatud viisil elada, on see olukord ikkagi just- kui lähedase süü ja vastutus – oma elu eest vastutamise vōimet pole inimeselt keegi āra vōt-

nud, nagu ka otsustamist, mis on talle ta oma arust halb vōi hea, aga ikkagi lähedased peaksid ja saaksid...

Niisamuti kujutatakse ette, kui juttu kellegi eakast emast, isast vōi vanavanematest, et tegu on ma- hedate ja nunnude hallide loki- kestega arnoldrüütlitena, kellega tuleks pudikeeles kõnelda. Et va- nanimene on ka kõrges eas kee- rulise iseloomuga juurikas, no

juhu- l, kui ta on seda eluaeg olnud – vōi et tal ülepea mingi oma iseloom on – see on hoomamatu vōi kuidagi isegi so- bimatu.

Iseloom ja eripā- rad ei klapi ettekujut-uste ja ootustega, mil- le kohaselt on vanaini- mesed mugavalt ja kāepā-

raselt koondatud steriilsetesse ja turvalistesse keskkondadesse, kus nad kuulekalt toimetavad, nagu neile on hea ja kasulik.

Laste arvamust ei soovi keegi teada ja nad surutakse auto- maatselt kaitsesei- sundisse.

Teine probleem: meedias ilmu- vad vanainimeste probleemidest alati ühekiilgsed lood.

Enamasti on sisu selline, et va- nur kurdab ise vōi teevad seda n-ō murelikud pealtvaatajad, et ta on unarusse jāetud, lapsed ei suhtle, ei hoolitse, ei taha raha

vālja kāia ja on ainult pāranduse peal vāljas.

Laste arvamust ei soovi keegi teada ja nad surutakse automaat- selt kaitseseisundisse.

Vananimene on alati abitu, alati kellegi ohver. Et temalgi vōiks olla kavalust, manipuleerimisvōimet, puhatahtlikkust – see lāheb jälle rubriiki, kus ebamugavaid asjaolu- sid ja omadusi ignoreeritakse. Nen- de asjaolude tunnistamine ja vāljatoomine muudaks olukorra lii- ga keeruliseks ja mitmetahuliseks, aga see ei sobi vanadusega kokku.

Ühiskonnale oleks parem ja mugavam, kui nõrgemad ühiskon- nagrupid oleksid vōimalikult ho- mogeenne mass, sest kõigi jaoks ühetaoliselt toimiva skeemi ko- haselt oleks lihtsam nende eest hoolt kanda (loe: nad kuhugi eest āra panna).

Saarte Hāāl

Kohtu 1, 93819
Kuressaare
Tel 45 30 200
saartehaal@saartehaal.ee
www.saartehaal.ee

Peatoimetaja kt
Andres Sepp 45 30 202
Tegevdi- rektor
Kaie Rōōm-Laanet 45 30 200
Müügijuhid
Kerli Rūūtel 45 24 443
Marite Vaga 5650 4441
Toimetuse assis- tent-
levikoo- rdinaator
Rihti Rask 45 30 200

Vanemtoimetaja
Kertu Kalmus 45 30 212
Toimetaja- d
Ain Lember 45 30 211
Monika Metsmaa 45 30 216
Mehis Tulk 45 30 214
Reporterid
Marii Keskūla 45 30 210
Tōnu Veldre 45 30 214

Fotograaf
Maanus Masing 53 403 175
Keeletoimetaja
Ragna Malm 45 30 202
Kujundaja
Liina Ōun 45 30 203
Kūljendaja
Erik Tūūr 45 30 203
Videoprodutsent
Siim Metsmaa 45 30 200

Saarte Hāāl ilmub aastast 1940 ja on Eesti Ajalehtede Liidu liige. Saarte Hāāl ilmub kolm korda nādalas. Trūkiarv: 4900. Vāljaandja: Raadio Kadi OÜ. Trūkkija: Printall AS. Saarte Hāāle toimetis on avatud E-R kell 9-17. Tellimuste vormistamine: www.post.ee, tellimine@saartehaal.ee, tel 45 30 200. Kuulutuste vastuvōtmine: telefonil 45 30 200, kuulutused@saartehaal.ee vōi SH toimetuses. Kojukanne maakonnas tel 66 43 948.

Toimetusel on õigus kaastōid toimetada ja lūhendada. Kaastōid ei tagastata ega retsenseerita. Vālisautorite honorarid kantakse üle pangaarvele üks kord kuus jārgmise kuu 15. kuupāeval. Kōik ajalehes Saarte Hāāl ja selle lisades avaldatud artiklid on autoriōigusega kaitstud teosed. Nende reproduitseerimine, levitamine ja edastamine mis tahes kujul on ilma Raadio Kadi OÜ kirjaliku nõusolekuta keelatud. Kaebuste korral ajalehe sisu kohta vōite pōōrduda Pressinōukogusse tel 64 63 363 vōi pn@eall.ee

◀ TULEVASED ARSTID:

Eva Haavel, Nikita Klevtsov, Karolin Kiudorv ja Sanna-Marcelle Ots on rahul, et valisid praktika-kohaks just Kuressaare haigla.

MAANUS MASING

Praktikandidid: Kuressaare haigla on suurepärase!

Juuli esimeses pooles alustas Kuressaare haiglas tööd neli esimest praktikanti seekordsest üheksast. Kõik neli kinnitasid, et Kuressaare haigla on praktika tegemiseks suurepärase valik. Kas mõni neist aga kaaluks seda oma tulevase töökohana?

Monika Metsmaa

Praegu on haiglas ametis Tartu ülikooli 6. kursuse praktikandid Nikita Klevtsov, Sanna-Marcelle Ots, Karolin Kiudorv ja Eva Haavel.

“Seekordne praktikaperiood meie majas kestab 8. juulist järgmise aasta 27. aprillini,” ütles haigla personalijuht **Lea Kalas**.

“Praktikantidest on meil väga palju kasu – meie jaoks on nad nii lisakäed kui ka võimalus ennast tutvustada,” lausus Kuressaare haigla juhatuse liige **Märt Kõlli**. “Võibolla suudame mõnda noort inimest võluda tulevikus Saaremaale kolima. Hea meelega oleksime neile tööandjad.”

Praktikandid töötavad Kuressaare haiglas graafiku alusel kahe kuu kaupa.

Hea mainega haigla

Tegime tulevaste arstidega jutu pärast nende esimest praktikanädalat.

Põlvamaalt pärit **Karolin Kiudorv** alustas tööd sisehaiguste kliinikus, järgneb praktika kirurgiakliinikus ja pärast seda erakorralise meditsiini osakonnas (EMO).

Kiudorv tunnistas, et kui

ta oli esitamas oma eelistusi praktikabaaside kohta, siis algselt seal Kuressaare haiglat polnud. Küll aga asendas ta ühe eelistatud haigla viimasel hetkel Kuressaare haiglaga.

“Seda otsust ma põhjendada ei oska, samuti ei tea, mis mind siia tõmbas, kuid olen väga rahul,” kinnitas Kiudorv. “Ilmselt julgustas mind Kuressaarde tulema ka varem siin praktikat teinud arstidengite positiivne hinnang – tegemist on hinnatud praktikakohaga.”

Saaremaad on Karolin varem külastanud vaid kaks korda – kord suuroppuse raames, teine kord aga käis siin suve nautimas.

Kui esimesed praktikapäevad sisehaiguste kliinikus kulgid kohanemiseks ja osakonna tööga tutvumiseks, siis praegu on arstid ta kaasanud visiitidele.

“Arutame koos haigusjuhtusid ja raviskeeme, edasiste uuringute plaane,” ütles Kiudorv. “Mulle väga meeldib, et praktika ei koosne vaid arstide kõrvalt jälgimisest, vaid saan ka ise patsiente uurida, kirjatööd teha ning juhendaja järelevalve all käelisi protseduure teha.”

Kiudorvi sõnul on tema senised muljed Saaremaast ja Kuressaare haiglast vägagi positiivsed.

“Saaremaa on mind võlunud oma looduskunite kohatadega, haiglas aga on meid, praktikante, väga soojalt vastu võetud,” rääkis Kiudorv. “Arstid ja ka õed on väga toetavad.”

Karolini sõnul oli arstiteadust õppima asudes tema südamesooviks töötada tulevikus anestesioloogia ja intensiivravi või erakorralise meditsiini alal.

“See soov tekkis mul aastaid tagasi erakorralise me-

diitsiini tehnikuna Tallinna kiirabis töötades,” tähendas Kiudorv. “Mäletan hästi, kuidas rohelise meedikuna puutusin esimesi kordi väljakutsel kokku reanimobiiliga ja imetlesin neid arste ning tundsin, et just see on see, mida ma teha tahan. Praeguseks kaldun rohkem anestesioloogia ja intensiivravi poole, aga samas olen väga avatud – praktika-aasta võib üllatada ning plaane kardinaalselt muuta.”

Kus Karolin end tulevikus töötamas näeb?

“Kuna õpingud on pooleli ja ka residentuuriaastad veel ees, siis on raske pikaajalisi plaane teha,” tõdes Kiudorv. “Olen õppinud, et kunagi ei tasu ei öelda. Olen väga avatud ning ei saa välistada, et elu mind mingil hetkel tagasi Saaremaale toob.”

Mitte ainult pealtvaatajad

Nikita Klevtsov tegutseb praegu kirurgia-, seejärel aga sisehaiguste kliinikus. Pärast pausi jätkub tema praktika uuel aastal EMOs.

Tartust pärit Klevtsovi sõnul oli Saaremaa haiglasse praktikale tulek tema jaoks väljakutse. “Ma ei tahtnud olla mugavustsoonis,” põhjendas tulevane arst. Kunagi varem ta Saaremaal käinud polnud. “Isegi mu vanemad ja sõbrad pole siia sattunud,” märkis Klevtsov.

Praeguse praktika käigus on Klevtsov operatsioonitoas assisteerinud näiteks pimesoole eemaldamist ja kõõluse rebendi õmblemist, teinud koos juhendajaga vastuvõtte ja aidanud EMOs patsientidel võõrkehi eemaldada.

“Assisteerimine ongi kõige põnevam,” leidis Klevtsov.

“Ülikoolis me ei saanud nii palju opilaua taga seista ja oma kätega midagi teha.”

Praktikandi sõnul talle Kuressaare haiglas meeldib, kuna töökeskkond ja -atmosfäär on rahulik ja tudengile sõbralik.

“Arstid lasevad peaaegu kõike nii teha kui ka küsida,” lausus Klevtsov.

Erialavalikutest on tema jaoks praegu esikohal spordimeditsiin.

“Võibolla suudame mõnda noort inimest võluda tulevikus Saaremaale kolima.”

MÄRT KÕLLI,
HAIGLA JUHATUSE LIIGE

“Kogu mu elu on olnud seotud spordiga – raskejõustikuga – ja olen igal aastal koondisega spordiarsti juures käinud,” rääkis Klevtsov. “Googeldasin iga tundmatu sõna ja nii tekkiski huvi.” Küsimusele, kas tema töökohana tuleks kõne alla ka Kuressaare haigla, vastas Klevtsov: “Võibolla kunagi jah, aga hiljem.”

Sanna-Marcelle Ots on praegu ametis kirurgiakliinikus ja pärast pausi tuleb tööle EMOsse.

Kuressaare haigla valis ta praktikakohaks seetõttu, et on saarlane.

“Oli hea võimalus mõneks ajaks koju pere juurde tulla,” põhjendas ta. “Lisaks olen kuulnud Kuressaare haigla praktika kohta ainult häid sõnu.”

Ots tõdes, et kuna praktika on kestnud alles veidi üle nädala, siis eriti palju ta veel teha jõudnud ei ole. Kirurgiakliinikus on tema päevad möödunud siiski väga vaheldusrikkalt.

“Olen saanud assisteerida erinevaid operatsioone nii üldkirurgide kui ka ortopeedidega, käinud kaasas mitmetel endoskoopistel uuringutel,” loetles Ots. Samuti on ta EMO patsientidel näinud erinevaid traumasid ja käinud kirurgidega kaasas ambulatoorsetel vastuvõttudel.

“Minu enda jaoks ongi kõige põnevamad erinevad haavad, traumad ja löikused,” ütles Ots.

Teinud Kuressaare haiglas ka varem praktikat ja seal töötanud, kinnitas Ots, et kõik tema senised kogemused on olnud väga head.

“Meid, tudengeid, on väga sõbralikult vastu võetud, lubatakse palju ise käsi külge panna ning saame näha ja teha pea kõike, mis ennast huvitab,” rääkis Ots.

Eriala, millele spetsialiseeruda, pole Sanna-Marcelle veel välja valinud.

Kõik teed toovad koju

“Õppe jooksul on mõtted korduvalt muutunud ja ilmselt kohe peale lõpetamist ma residentuuri ei astu,” selgitas ta. “Kui ühel päeval seda teen, siis olen tugevalt kallutatud günekoloogia ja sünnitusabi poole.”

Kas Sanna-Marcelle kavatseb arstina kodusaarele tööle tulla?

“Enne seda tahaksin siiski õppida ja areneda suuremates haiglates ja võibolla isegi välismaal,” vastas Ots. “Lõpuks aga toovad ikkagi kõik teed kodusaarele.”

Saarlane **Eva Haavel** töötab praegu erakorralise meditsiini osakonnas ja seejärel kaks kuud kirurgiakliinikus. Kuressaarde tuli ta praktikale seetõttu, et lisaks kogemustele regionaalhaiglates – Soome keskhaiglas ja Saksamaal ülikooli kliinikumis – soovis ta neid saada ka maakonnahaiglast.

“Kodusaare haigla tundus selleks ideaalne võimalus,” ütles Haavel. “Toetusin ka varasemate tudengite tagasisidele, et Kuressaare haigla on üks parimatest praktikabaasidest. Lisaks on meil väga professionaalsed ja kvaliteetsed juhendajad – meie arengupotentsiaal on märkimisväärne.”

Haavli sõnul on ta oma praeguse praktika jooksul saanud teha juba palju – väikestest üksikõmblustest pimesoole eemaldamise ja jäsme amputatsiooni assisteerimiseni.

“Kõige põnevamad õppimismomendid puudutavad ka suhtlemis- ja mõistmistasandit,” lausus Haavel. “Olles töötanud ka mandril abiarstina, tunnen, et siin, kodukoha haiglas, on suhtlemine personaalsem.”

Haavli sõnul paelub teda kõige rohkem kirurgia valdkond, aga millise eriala ta valib, on veel vara öelda.

“Kohe kindlasti näeb mind aga kümne-kahekümne aasta pärast Kuressaare haiglas töötamas – sellel on garantii!” lubas Haavel. “Minu süda ja hing kuuluvad Saaremaale.”

EESTI METSNIK

METSAMAA OST, PÖLLUMAA OST, RAIETÖÖD JA TRANSPORT.

info@eestimetsnik.ee
Tel 50 700 45

RAIETÖÖD
RAIEÕIGUSE JA METSAMAA OST
PALGI, PABERIPUIDU JA KÜTTEPUIDU OST
VÖSALÕIKUS VÖSAGILJOTIINIGA
PUIDUHAKKE, VÖSA JA RAIEJÄÄTMETE OST

INFO: 503 9321; ANDRES@RETAPUIT.EE
517 2758; LAURI@RETAPUIT.EE
WWW.RETAPUIT.EE

METSAKINNISTUTE ja RAIEÕIGUSTE ost PABERIPUU, PALGI ost

Roomassaare ja Sikassaare terminalid. tel 45 33 974, mob 53 411 444

Metsaalane nõustamine, mob 53 411 444

Saarte Metsamajanduse OÜ, Ringtee 14, Kuressaare, metsamajandus@gmail.com www.metsamajandus.ee

SAARTE METSAMAJANDUSE OÜ

Saare Ehituspuit

Lugupeetud ehitaja! Saare Ehituspuit müüb:

- . Sise- ja välisvoodrilaudu
- . Põrandalaudu
- . Vineere ja puitplaate
- . Liimpuitkilpe
- . Ehituslikku saematerjali

Asume aadressil:
Ringtee 12, Kuressaare
Avatud:
E-R 8-17; L 10-14
Tel 453 8709; mob 5340 0245
www.ehituspuit.ee

SUVETURG

Aurigas 25.-27. juulil

Maja täis suvepakkumisi!
Jaanitalu singid, kalamarket,
Nelli pirukad, Pähkla kala,
reedel Karjalasma suitsuliha,
laupäeval Peipsi sibul

**A&E Kangad laia valiku voodipesuga,
Lipa-lapa saunalinad, lasteriided,
Tupperware suvetooted jpm.**

25.-26. juuli kell 10-19
27. juuli kell 10-15

Saaremaa improlaagri kontsert

26. juuli, 2024
kell 17:00
Pargi kõlakojas

TEENUSED
Kaardid ennustavad. Tel 900 1727. 24/7. www.ennustus.ee.

OÜ Kapra Vanametall võtab vastu ehitus- ja lammutusjäätmeid. Multiliftkonteinerite rent ja transport. Teostame hoonete lammutustöid ja utiliseerimist. Rohkem infot www.kaprametall.ee või telefonil 5650 6282.

Metsade hindamine ja metsa- korralduskavade koostamine. Marko Tiik, tel 509 4407, www.taksaator.ee.

Õhksoojuspumpade hooldus, paigaldus ja müük. Hooldatud seade hoiab toad soojana, arved väiksema ja on tervisele parem. Gemelo Õhksoojuspumbad, info@gemelo.ee, tel 5810 4807, www.gemelo.ee.

Puurkaevude puurimine ja projekteerimine. Vee- ja kanalisatsioonitööd, septikute paigaldus. Tel 521 7415, 504 2999, www.baltipuurkaev.ee.

Südamlik kaastunne Peetrile

EMA
kaotuse puhul.

Riho

Südamlik kaastunne, Elve, Andres ja Peeter, kalli ema

NADEŽDA SÄÄSE
surma puhul.

Meelis perega

Ohtlike puude eemaldamine, võsa lõikus. Töötame 7 päeva nädalas. Pikaaegne kogemus alal Austraalias ja Inglismaal. Tel 5623 0373, Randy. Helista julgelt ja leiame lahenduse.

OÜ Kapra Vanametall tuleb tasuta järele teie kasutult seisvale romusõidukile. Registrist kustutamine ja raha kohe. Ostame kokku ka muud musta ja värvilist vanametalli ja vanatehnikat. Vanarauatakse tellimiseks helista 5650 6282.

Soodsaima hinnaga prügi vastuvõtt Saaremaal Sikassaare Vanametallis, tuleme ka prügilale järele. Tasuta konteineri rent! Tel 5566 9921, www.vanametall.ee.

Saaremaa Tuleohutus OÜ.
1- ja 2 kg tulekustutite kontroll 4 €. Kauba 3 Kuressaare E-R 9-16. Tellis ka korstnapühkija või pottsepp. Tel 504 1143.

Rakkekaevude puhastamine ja remont. Tel 557 4792.

Katuste ja fassaadide pesu, värvimistööd. Paigaldame katuseledeid, parandame korstnapitset, puhastame veerenne. Tel 5638 8994, kpekatusepesu.ee.

Tere, Saaremaa! Soovid hooldada katust (katusepesu+värvimine) ja puhastada tänavakive? Oleme 22.-26. juulil mandrilt Saaremaal. Konsultatsioon on sulle TASUTA. Küsi pakkumist tel 5555 8730!

Puhkepaik OÜ pakub hauaplatside hooldus- ja renoveerimisteenust. Piirete paigaldamisest küünalde süütamiseni ning seda kõikjal Saare- ja Muhumaal. Lisainfo puh-

kepaik.ee või tel 5557 1595.

SIINORITE TRANSPORDI-TEENUS võimaldab saarlastel argipäeviti jõuda Tallinna erinevate arstide vastuvõttudele. Teenust osutatakse eelneval kokkuleppel uksest ukseni ja vajadusel abistatakse arsti kabinetti jõudmisel (vanemad inimesed, haigusest tulenevalt jne). KURESSAARE-TALLINNA SUUNAL HIND 30 € ja suunal KURESSAARE-TALLINN-KURESSAARE 60 €. Tartu haiglatesse ravile või arstide vastuvõttudele sõite teostatakse kokkuleppel. Eelregistreerimine tel 5194 3540. Helista julgelt ja leiame lahenduse!

Hekkide, puude, põõsaste lõikamine, kujundamine ning eemaldamine ja kändude juurimine. Tüvede, okste ja puulehtede ning aiaprahi äraveo võimalus. Tel 505 8261.

Fekaalivedu Lääne-Saaremaal (Kärja, Kihelkonna, Mustjala, Aste ja Kaarma piirkond). Sõidan ka kaugemale, kuhu vaja. Kuulutus ei aegu. Tel 5649 2013.

KINNISVARA
Meite Saar OÜ. Ostame metsamaad ja kasvavat metsa. Tel 505 8260, meitesaar@gmail.com.

Saarte Metsamajanduse OÜ teeb teile alati parima pakkumise raiete ja metsakinnistute eest. Info tel 53411444, 453 3974.

MÜÜK
Aastaringelt müüa 3m küttepuid. Tel 5341 1444.

Müüa lõhutud 30-50 cm küttepuid, toome ise kohale, Kuressaare transport tasuta. Tel 5358 0535.

Müüa sõelutud mulda 12.20 €/tonn. Tel 5566 9921. Transport lisatasu eest!

Müüa soodsa hinnaga sealihä. Vajadusel tükeldamine. Info tel 5196 2628 või 5354 3002.

Müüa erinevaid puiste- ja täitematerjale. Killustikud, haljastus- ja kompostmuld, liivad, kruusad. Tõstetööd 5t kraanaga. Info tel 526 9137.

Terrassilaudad 28x120 pruun immutus mänd ABC 15,58 €/m² ehk 1,87 €/jm. Pruun immutus mänd terrassilaud II sort 12 €/m². Immutatud rohelised prussid 50x150 3,30 €/jm, 50x125, 2,85 €/jm ja 45x95 2,70 €/jm. Asume Tehnika 10a, E-R 9.00-17.00. Tutvu toodetega www.ehitusoutlet.ee, saaremaa@ehitusoutlet.ee, tel 5684 1753.

Müüa küttepuid: KASK, 50 cm, vajab kuivamist. Hind: 70 €/rm KASK, kuiv, 80 €/rm. SEGA: 50 €/rm. Transport lisandub. Tel 5386 7525.

Müüa angerjarüsad, tel 5398 7830.

OST
Sikassaare Vanametall OÜ ostab musta ja värvilist vanametalli. Avatud E-R 8-17, L 10-15. Suurematele kogustele telli vanarauatakse. Transport tasuta, raha kohe. Info tel 5566 9921 või www.vanametall.ee.

Ostame autoromusid Saare- ja Muhumaal. Autod ei pea olema sõidukorras. Arvelt kustutamine, dokumentide vormistamine kohapeal, raha kohe. Tel 5623 2330.

Ostame vanemat kunsti, mööblit, lauanõusid, raamatuid, postkaarte, hõbe- ja kuldesemeid, münte, etnograafilist vanavara, kollektsioone jm. Tel 5564 3635.

Ostame vanu raamatuid, postkaarte, fotosid, maale, graafikat, münte, paberraha, nõusid jne. Tel 5829 9810.

SÕIDUKID

Ostame Toyota – Auris, Yaris, Corolla, Avensis, Verso, Carina E, Camry, Picnic, Hiace, Hilux, RAV4. Sobib seisev, katkine, heas korras.

Vajadusel tulenev järele treileriga. Tel 552 4347, diilimees@gmail.com.

Ostame kõiki Toyota marki sõidukeid. Tel 5896 1576.

Müüa Audi A6 Avant 2008. aasta mudel, mootor 100 kW, läbisõit 384 821 km, manuaal, universaal, hall, karkonks. Hind 5700 €. Tel 514 4943.

Müüa Citroen Berlingo 1.6 66kW, bensiin 2010. aasta. Läbisõit 278 000. Hammasrihm ja veepump vahetatud. Kehtiv ülevaatus kuni 01.2025, Hind 1900 €. Tel 5814 9928.

TÖÖPAKKUMINE
AuMart Ehitus OÜ pakub tööd üldehitajale. Objekt asub Ruhnus. Tel 5341 2470.

OSTIN TÖÖD
Ohtlike puude, okste langetamine ootab tööpakkumisi tel 5192 5569.

Ehitaja ootab ehitus- ja ka lammutustöid! Erinevad piirdeaiad, terrassid, kuurid, väiksemad vundamendid, sisetööd, duširuumid jpm erinevaid üldehitustöid. Teostan töid üle Saaremaa ja Muhumaa. Tel 557 2699.

KUHU MINNA?
Juba kuues Nasva lestakohvikutepäev toimub 27. juulil kell 12-18. Kohtume juulikuu viimasel laupäeval Nasval, Saaremaal, kus 10 võrratut kodukohvikut ootavad just SIND! Vaata lisa: www.facebook.com/nasvalestakohvikud

LOOMAD
Pakkuda ühekuuseid pardi- ja kalkunitibusid. Kalkun 20 € ja part 15 € tibu. Sugu ei määra. Tel 5342 3772.

HOROSKOOP

JÄÄR Kipud olema hull- julge, ehk tahad proovida mõnda spordiala, kus tuleb oma võimed proovile panna. Ära unusta turvalisust!

SÖNN Ka kõige kallimate inimestega ei ole võimalik alati ühel nõul olla. Proovi oma arvamust esitada ilma ärritumata.

KAKSIKUD Õhkkond võib olla elektrit täis, tegemist on palju. Aja planeerimisega on sul raskusi, võib minna kiirustamiseks, mis vigu kaasa toob.

VÄHK Äriasjus võiksid pigem madalat profiili hoida. Hetk ei ole kuigi hea uute inimeste tähelepanu võitmiseks ja äritegevuse laiendamiseks.

LÕVI Päikese ja Pluuto vastasseisu mõjul võib sul teistega omajagu lahkarvamusi tekkida. Pigem ära lasku vaidlusesse, see võib liiga ägedaks kiskuda.

NEITSI Kaaslastega pole sul kuigi lihtne suhelda. Nad võivad oma arvamust üsna jõuliselt esitada, sellele on raske rahulikult reageerida.

KAALUD Sulle ei anta võimalust asju rahulikult ajada. Paratamatult kisub vaidlemiseks, see aga toob kaasa närvilise õhkkonna.

SKORPION Kipud välja pahvatama mõtteid, mida salamisi ammu mõlgutanud oled. Teised aga võivad su mõttekäiku rünnakuna võtta.

AMBUR Sul on võimalik sõna võtta, aga oma arvamus esitamine absoluutse tõena võib vastuseisu tekitada.

KALJUKITS Sinu ja äripartnerite arusaam sellest, kuidas edasi minna, võib paljuskirjeks erineda. Asjade selgeks rääkimine tasub tulevikku lükata.

VEEVALAJA Päikese ja Pluuto opositsioon tekitab tugeva pinget ja annab tohutu jõu. Kasuta seda vaid õilsatel ja edasiviivatel eesmärkidel.

KALAD Oma sisetundest lähtumine on ilmselt kõige õigem. Kokkulepete tegemine ja tehingute ette võtmine on praegu riskiga seotud.

Koostanud Maria Angel

PÄEVAPILT
Ilus muster Munuke.

PIRET LEPPIK

ILMATEADE

Päeval
+21...+28
Öösel
+12...+19

TÄNA on vähese ja vahelduva pilvisusega ilm. Kohati sajab hoovihma ja on äikest. Puhub idakaare tuul 2-8, puhanguti kuni 12 m/s. Päike tõuseb Kuressaares 5.04 ja loojub 22.07.

Päeval
+23...+28
Öösel
+13...+19

HOMME on vähese ja vahelduva pilvisusega ilm. Mitmel pool sajab hoovihma ja on äikest. Kirde-Eestis on saju võimalus väike. Puhub lõunakaare, põhjarannikul ka ida- ja kirdetuul 2-8, puhanguti kuni 11 m/s, saartel muutliku suunaga tuul 1-7 m/s. Päike tõuseb Kuressaares 5.06 ja loojub 22.05.

Allikas: Keskkonnaagentuur

NIMEPÄEV

23. juuli: Senta, Saida, Seida, Siina

ÖNNITLEME

23. juulil

83 Ilmar Noor

Muhu vald, Mäla

85 Jürgen Herbert

Kreher

Muhu vald, Soonda

86 Elju Lodi

Kuressaare linn

87 Oili Lipp

Kuressaare linn

89 Valdo Treier

Kuressaare linn

91 Heljo-Silvia Häng

Kuressaare linn

94 Aino Sepp

Kuressaare linn

97 Helju Vaher

Muhu vald, Völla

24. juulil

80 Daisy Roose

Kuressaare linn

81 Liivi Vares

Kuressaare linn

88 Milvi Oder

Kuressaare linn

89 Lembit Loik

Kärla-Kirikuküla

91 Armand Tänav

Kudjape alevik

Kui te ei soovi õnnitlust lehte, helistage telefonil 453 0200.

NALJATILK

Väike koiliblikas istub emaga kapis: "Ema, ma tahan kapist välja."
"Istu kapis ja söö kaksukat!"
"Ikka tahan kapist minema."
"Rumaluke, sind lüüakse maha!"
"Ei ühti! Eelmine kord, kui kapist välja lendasin, kõik plaksutasid."

SAAREMAA LIHATÖÖSTUSE PIKA TÄNAVA POES
IGA NÄDAL SUUREPÄRASED SOODUSPAKKUMISED!
Külasta meid E-R 10-18 ja L 10-14 aadressil Pikk 81, Kuressaare.

KUHU MINNA

Teisipäev, 23. juuli

ÜRITUS

Saaremaa ooperipäevad: Puccini "Tosca" kl 20 Kuressaare lossi ooperimajas.
Thule 5. sünnipäeva nädal 22.-28. juulini kl 11 Thule Kojas.

SPORT

Tipneri karikavõistlused. RL. JK Saare Latte - FC Hiiumaa ja Läänemaa JK II ÜM kl 17 Kuressaare linnastaadionil.

NÄITUS

Regina-Mareta Soonseina näitus "Tajulõng" Kuressaare Raegaleriis on avatud 2. augustini.

Näitus "Enne kukke ja koitu - Allimanni Maja kunstilugu" Kuressaare linnusmuuseumis. E-P kl 10-17.30.
Nukuteatrimuuseumi rändnäitus "Teatrinukkude võlu maailm" Kuressaare linnusmuuseumis. E-P kl 10-17.30.
Näitus "Silmast silma kesk-aegse saarlasega" Kuressaare linnusmuuseumis. E-P kl 10-17.30.
Eve Luige maalinäitus "Läbi aja" Saaremaa Kunstistuudios jääb avatuks 30. juulini.
Tiit Priideli maalinäitus "Vai-kus" Kuressaare kultuurikeskuse saalis on avatud 31. augustini E-R kl 12-18.
"Suvi Torniga" - Ilmar Torni graafika ja joonistused kunst-

niku perekonna kogust Kuressaare teatris. Avatud etenduste eel ja kassa lahtioleku aegadel.

Kolmapäev, 24. juuli

ÜRITUS

Saaremaa ooperipäevad: flamenkoetenduse "Carmen" lisaetendus kl 17 Kuressaare lossi ooperimajas.
Thule 5: sünnipäevamuuv - jooga lastele vanuses 7-14 aastat kl 17 Thule Koja katuseterrassil.
Thule 5: sünnipäevamuuv - Vinyasa jooga täiskasvanutele kl 18 Thule Koja katuse-terrassil.

TEATER

Kultuursed kessikud Sakla külaplatsil kl 19 Sakla külas. Lavale astub Karja mõisateater etendusega "Alias".

Neljapäev, 25. juuli

ÜRITUS

Thule 5 x drive kl 17 Thule Kojas.
Neljapäevane Labajalg kl 18 Kuressaare keskväljakul. Esineb laulu- ja tantsuselts Kanarbik.
Saaremaa ooperipäevad: Puccini "Manon Lescaut" kl 20 Kuressaare lossi ooperimajas.

Maakonnas toimuvate ürituste kohta ootame infot meiliaadressil kuhuminna@saartehaal.ee või telefonil 452 4440.

Tule, tähistame koos Javicari sünnipäevanädalat!

22.-27. juulini kehtivad soodsad sünnipäevahinnad!

Kuumal ajal puiduspetsidelt kaasa jahutav jäätis.

Astu läbi Javicari laualaost Kuressaares, Pikk 62H.

